

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της διευκόλυνσης “Συνδέοντας την Ευρώπη”»

COM(2011) 665 final — 2011/0302 (COD)

(2012/C 143/23)

Εισηγητής: ο κ. HENCKS

Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισαν στις 17 Νοεμβρίου και στις 13 Δεκεμβρίου 2011 αντίστοιχα, σύμφωνα με τα άρθρα 172 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

«Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση της Διευκόλυνσης “Συνδέοντας την Ευρώπη”»

COM(2011) 665 final – 2011/0302 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 3 Φεβρουαρίου 2012.

Κατά την 478η σύνοδο ολομέλειας, της 22ας και 23ης Φεβρουαρίου 2012 (συνεδρίαση της 22ας Φεβρουαρίου 2012), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 132 ψήφους υπέρ και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Η παρούσα γνωμοδότηση αποτελεί μέρος δέσμης 5 γνωμοδοτήσεων που προπαρασκευάζει η ΕΟΚΕ σχετικά με τη **Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»** και τις κατευθυντήριες γραμμές της που δημοσιεύθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2011. Η δέση περιλαμβάνει τις γνωμοδοτήσεις **TEN/468** σχετικά με τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (εισηγητής ο κ. Hencks), **TEN/469** σχετικά με τους προσανατολισμούς για τα δίκτυα **τηλεπικοινωνιών** (εισηγητής ο κ. Longo), **TEN/470** σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις **ενεργειακές** υποδομές (εισηγητής ο κ. Biermann), **TEN/471** σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις υποδομές **μεταφορών** (εισηγητής ο κ. Back) και **TEN/472** σχετικά με την πρωτοβουλία για τα **ομόλογα** έργων (εισηγητής ο κ. Duttine).

1. Συμπεράσματα

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διαθέσει 50 δισεκατομμύρια ευρώ από το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, προκειμένου να βελτιωθεί η διασύνδεση των δικτύων μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής επικοινωνίας στην ΕΕ· επίσης, επικροτεί καταρχήν τα ευρωπαϊκά ομολογιακά δάνεια για έργα υποδομών, τα «ομόλογα έργων της ΕΕ», που μπορούν να επιτύχουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, προσελκύοντας τα απαιτούμενα δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια για την κάλυψη επενδυτικών αναγκών ύψους ενός τρισεκατομμυρίου ευρώ.

1.2 Η υλοποίηση στοχευμένων επενδύσεων σε αυτές τις βασικές υποδομές θα συμβάλει στην εκ νέου ανάπτυξη των συναλλαγών, την οικονομική μεγέθυνση, την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, σε μια περίοδο όπου τα στοιχεία αυτά είναι πραγματικά απαραίτητα για την Ευρώπη.

1.3 Δεδομένου ότι η συμβατική χρηματοδότηση των επενδύσεων από δημόσια κεφάλαια καθίσταται όλο και πιο δυσχερής σε αυτή την περίοδο κρίσης, η προσφυγή σε χρηματοδοτικά μέσα νέου τύπου στην ΕΕ, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, θα αποτελέσει (με ορισμένες επιφυλάξεις - βλ. γνωμοδότηση TEN 472) συμπληρωματική και καινοτόμο λύση για την προσέλκυση κεφαλαίων από συναξιοδοτικά ταμεία, ασφαλιστικές εταιρίες και άλλους φορείς της αγοράς κεφαλαίων που ενδιαφέρονται να επενδύσουν σε μακροπρόθεσμα έργα.

1.4 Αν και η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να βρει «καινοτόμες λύσεις για να κινητοποιηθεί επιπλέον μεγαλύτερο μερίδιο ιδιωτικών αποταμιεύσεων», πιστεύει ότι αυτές οι λύσεις

δεν πρέπει να απευθύνονται μόνο στους μεγάλους και θεσμικούς επενδυτές, αλλά θα πρέπει να διαμορφωθούν κατά τρόπον ώστε να προσελκύσουν και τους μικρούς.

1.5 Ωστόσο, η σημασία επαρκών επενδύσεων σε κατάλληλα, σύγχρονα, ευέλικτα, βιώσιμα και προσβάσιμα (ιδίως από άτομα με αναπηρία) δίκτυα υποδομών δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνο με χρηματικούς όρους: οι επενδύσεις αυτές θα πρέπει επίσης να εξεταστούν από τη σκοπιά της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, του σεβασμού προς το περιβάλλον και της ασφάλειας του εφοδιασμού.

1.6 Οι στόχοι που αφορούν τη διασύνδεση των δικτύων υποδομών θα επιτευχθούν μόνο αν οι χρηματοδοτικοί πόροι της ΕΕ συνδυαστούν με δημόσιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές χρηματοδοτήσεις και με ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις.

1.7 Ως εκ τούτου, όταν η Επιτροπή επιλέγει τα σχέδια προς συγχρηματοδότηση, η επιλογή θα πρέπει βέβαια να προσανατολίζεται προς έργα με υψηλή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, αλλά και να λαμβάνει ιδίως υπόψη τις ανάγκες της ανάπτυξης υποδομών εθνικού ή περιφερειακού ενδιαφέροντος.

1.8 Οι επενδύσεις υποδομών διαθέτουν και σημαντικές ενωσιακές και εθνικές πτυχές ασφαλείας που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των έργων και την έναρξη των διαδικασιών έγκρισής τους. Αποτελούν προϋποθέσεις για τη φυσική ολοκλήρωση της ένταξης στην Ένωση των «νήσων» που εξακολουθούν να υφίστανται.

1.9 Επομένως, η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να χορηγεί κονδύλια στα κράτη μέλη κατά τρόπο διαρκή και αναλογικό, για την κάλυψη κάθε κοινωνικού και γεωγραφικού χάσματος πρόσβασης στις υποδομές εθνικών δικτύων μέσω των ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων.

1.10 Η ΕΟΚΕ επιδοκίμαζε την πρόταση για κεντρική διαχείριση των έργων διασύνδεσης των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακών υποδομών. Η εκμετάλλευση των συνεργειών αυτών των τριών τομέων και η βελτίωση των κανόνων λειτουργίας, ιδίως δε η απλούστευση των διαδικασιών χορήγησης αδειών για έργα κοινού ενδιαφέροντος και η μείωση των προθεσμιών εκτέλεσής τους, θα επιτρέψουν τη μείωση του κόστους και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των έργων.

1.11 Η ΕΟΚΕ απευθύνει έκκληση προς τα κράτη μέλη να στηρίξουν τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής επί του θέματος, καθώς και να ευαισθητοποιήσουν και να ενθαρρύνουν τις κεφαλαιαγορές και τους άλλους επενδυτές να συμμετάσχουν ενεργά στην επιτυχή τους έκβαση.

2. Εισαγωγή

2.1 Στο πλαίσιο της πρότασης για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, η Επιτροπή πρότεινε συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση ολοκληρωμένων ευρωπαϊκών υποδομών στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και της ψηφιακής επικοινωνίας.

2.2 Οι δαπάνες για τις υποδομές μειώθηκαν συνολικά κατά τα τελευταία δέκα έτη, ενώ οι στοχευμένες επενδύσεις σε αυτόν τον τομέα αποτελούν σημαντικό στοιχείο ανάκαμψης από την οικονομική κρίση και έχουν ζωτική σημασία για το οικονομικό μέλλον της Ευρώπης.

2.3 Για να σημειωθεί πρόοδος στις προαναφερθείσες υποδομές και για να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν οριστεί ως προτεραιότητες ανάπτυξης στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής για την ενιαία αγορά, η Επιτροπή προτείνει ένα νέο εργαλείο, τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη».

2.4 Είναι προφανές – και η ΕΟΚΕ το έχει επισημάνει σε πολλές γνωμοδοτήσεις της – ότι τα πλέον προηγμένα, έξυπνα και βιώσιμα δίκτυα για την άσωση διασύνδεση δρόμων, σιδηροδρόμων, πλωτών και εναερίων οδών, πολυτροπικών μεταφορών, ηλεκτρισμού, πετρελαίου, φυσικού αερίου και ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αξιοποιούν τις πιο πρόσφατες τεχνολογίες, έχουν ζωτική σημασία για τον ενοποιημένο οικονομικό χώρο. Τα τμήματα που λείπουν και τα σημεία συμφόρησης στη διασύνδεση των ευρωπαϊκών δικτύων εμποδίζουν την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, δημιουργούν χάσματα μεταξύ των περιφερειών και, ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας, ευθύνονται για την εξάρτηση της Ευρώπης από τρίτες χώρες.

2.5 Στοχευμένες επενδύσεις σε αυτές τις βασικές υποδομές θα συμβάλουν στην ανάκαμψη των συναλλαγών, την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, σε μια περίοδο κατά την οποία η Ευρώπη χρειάζεται πραγματικά τα εν λόγω στοιχεία.

2.6 Εντούτοις, τα έργα μεγάλων δικτύων υποδομής είναι εκ φύσεως μακροπρόθεσμα έργα που απαιτούν μαζικές επενδύσεις και των οποίων η οικονομική απόδοση ενέχει υψηλό κίνδυνο (υποτίμηση του κόστους, υπερτίμηση των επιπέδων κυκλοφορίας, κίνδυνοι που αφορούν τον σύνθετο χαρακτήρα του χρηματοδοτικού μηχανισμού), ιδιαίτερα στα στάδια κατασκευής και πρώτης λειτουργίας τους.

2.7 Δεδομένου ότι οι δημόσιοι προϋπολογισμοί σε εθνικό, τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο δεν θα μπορέσουν από μόνοι τους να χρηματοδοτήσουν αυτά τα έργα, η Επιτροπή προτείνει ένα νέο δημοσιονομικό μέσο, τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»,

καθώς και αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές για τις μεταφορές, την ενέργεια και τις ΤΠΕ, προκειμένου να προσελκύσει και άλλους ιδιωτικούς και δημόσιους πόρους, παρέχοντας παράλληλα αξιοπιστία στα έργα υποδομής και καθιστώντας τα πιο προσφιλή στους επενδυτές από την άποψη των χαρακτηριστικών κινδύνου τους.

2.8 Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή υπέβαλε τις ακόλουθες προτάσεις:

- πρόταση κανονισμού για τη σύσταση της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ: TEN/468)·
- πρόταση κανονισμού για καθορισμό των γενικών κανόνων για τη χορήγηση κοινοτικής οικονομικής συνδρομής στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών και ενέργειας (γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ: TEN/472)·
- πρόταση κανονισμού σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ: TEN/471)·
- πρόταση κανονισμού σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές (γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ: TEN/470)·
- πρόταση κανονισμού σχετικά με προσανατολισμούς για τα διευρωπαϊκά δίκτυα τηλεπικοινωνιών (γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ: TEN/469).

3. Περιεχόμενο της ανακοίνωσης για τις ολοκληρωμένες ευρωπαϊκές υποδομές και της πρότασης κανονισμού για τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»

3.1 Για να επιταχύνει τις επενδύσεις στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής επικοινωνίας και για να προσελκύσει τους απαιτούμενους πόρους από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, η Επιτροπή προτείνει για την περίοδο 2014-2020:

- να προβλεφθούν επενδύσεις στα δίκτυα διασύνδεσης περίπου ενός τρισεκατομμυρίου ευρώ, τα οποία θα κατανεμηθούν ως εξής

Ενέργεια	Ηλεκτρισμός	140 δισεκατομμύρια ευρώ
	Αέριο	70 δισεκατομμύρια ευρώ
	CO ₂	2,5 δισεκατομμύρια ευρώ
	Πετρέλαιο	p.m.
Μεταφορές (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες μεταφορές, πλωτές και εναερίες οδοί)		500 δισεκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων 250 δισεκατομμύρια για το κεντρικό δίκτυο· η κατανομή των χρηματοδοτικών αναγκών για τα διάφορα μέσα μεταφοράς θα γίνει ανάλογα με τα έργα που επιλέγονται
	Ευρωζωνικό δίκτυο	270 δισεκατομμύρια ευρώ

- να τεθεί στη διάθεση των επενδυτικών σχεδίων για τη διασύνδεση των πανευρωπαϊκών δικτύων ποσό ύψους 50 δισεκατομμυρίων Ευρώ από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, από τα οποία 10 δισεκατομμύρια ευρώ εγγράφονται στο Ταμείο Συνοχής για υποδομές μεταφορών. Αυτοί οι πόροι θα κατανεμηθούν ως εξής:

Ενέργεια	9,1 δισεκατομμύρια ευρώ
Μεταφορές	31,7 δισεκατομμύρια ευρώ
Τηλεπικοινωνίες/Ψηφιοποίηση	9,2 δισεκατομμύρια ευρώ

- να συγχρηματοδοτηθούν διευρωπαϊκά έργα διασύνδεσης κοινού ενδιαφέροντος, τα οποία θα επιλέξει η Επιτροπή μετά από πρόταση των κρατών μελών, σε ποσοστά που κυμαίνονται μεταξύ 20 και 75% του επιλέξιμου κόστους (και σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ακόμα και 80-100% του κόστους)
- να αυξηθεί το δυναμικό προσέλκυσης χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα μέσω της εισαγωγής ευρωπαϊκών ομολόγων για έργα υποδομών (ομόλογα έργων της ΕΕ) για να μειωθεί ο κίνδυνος που φέρουν τρίτοι επενδυτές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα χρησιμοποιηθεί για να παρέχει στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) κεφάλαια για την κάλυψη ενός μέρους του κινδύνου που αναλαμβάνει όταν συγχρηματοδοτεί τα επιλεγμένα έργα. Ως εκ τούτου, ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα παρέχει μια μορφή εγγύησης, για να μπορεί η ΕΤΕ να χρηματοδοτεί τα εν λόγω έργα, αλλά η ΕΤΕ θα πρέπει να αναλάβει το υπόλοιπο του κινδύνου.

Στη διάρκεια μιας πιλοτικής φάσης (2012-2013) που αφορά 5 με 10 έργα, τα κονδύλια που θα παρέχει κατ' αυτόν τον τρόπο η ΕΕ στην ΕΤΕ (μέγιστου ύψους 230 εκατομμυρίων ευρώ) χρηματοδοτημένα εξ ολοκλήρου από την ανακατανομή αχρησιμοποίητων κονδυλίων από τα υφιστάμενα επενδυτικά προγράμματα θα πρέπει, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, να προσελκύσουν και άλλους επενδυτές για ποσό το οποίο ενδέχεται να φτάσει τα 4,6 δισεκατομμύρια ευρώ.

- να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και των ΤΠΕ για να δοθεί απάντηση, αφενός, στο μέλημα για συνεκτική στρατηγική και επιλογή έργων από την Επιτροπή με βάση σαφή και εναρμονισμένα κριτήρια και, αφετέρου, να γίνει η παρακολούθηση και ο έλεγχος, ούτως ώστε η χρηματοδότηση της ΕΕ να είναι καλά στοχευμένη και αποτελεσματική.
- να εισαχθούν μέτρα απλούστευσης των υφιστάμενων κανόνων, ιδίως η ευθυγράμμιση των δεικτών με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η μείωση των προθεσμιών έγκρισης, μια κεντρική διαχείριση για τους 3 τομείς, ενδεχομένως η δημιουργία ενός εκτελεστικού φορέα, κριτηρίων ανάθεσης και ετίσεων κοινών προγραμμάτων εργασίας, η σύσταση συντονιστικής επιτροπής για τη διευκόλυνση και, τέλος, η ανάθεση στην Επιτροπή της εξουσίας έκδοσης πράξεων κατ' εξουσιοδότηση.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί τις πρωτοβουλίες που έλαβε η Επιτροπή προκειμένου να προωθήσει και να συντονίσει επενδύσεις σε στρατηγικά έργα με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και να προτείνει χρηματοδότηση εναλλακτική προς τις συμβατικές επιχορηγήσεις για το χρονικό διάστημα 2014-2020.

4.2 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την προτεινόμενη διευκόλυνση για κεντρική χρηματοδότηση και διαχείριση, καθώς και για κοινά προγράμματα εργασίας για τα έργα διασύνδεσης των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακών υποδομών, που θα παρέχονται απευθείας από την Επιτροπή, με τη συνδρομή ενός εκτελεστικού οργανισμού εάν κριθεί απαραίτητο. Η εκμετάλλευση των συνεργιών μεταξύ αυτών των τριών τομέων, καθώς και η βελτίωση των κανόνων λειτουργίας, ιδίως δε η απλούστευση των διαδικασιών χορήγησης αδειών για έργα κοινού ενδιαφέροντος και η μείωση των προθεσμιών εκτέλεσής τους, θα επιτρέψουν τη μείωση του κόστους και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των έργων.

4.3 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση να δοθεί προτεραιότητα στα ευρωπαϊκά έργα με προστιθέμενη αξία για να συνδεθούν τα διευρωπαϊκά δίκτυα με τα δίκτυα υποδομών των κρατών μελών. Ωστόσο, επιθυμεί να σημειωθεί ότι, στο πνεύμα της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, η Ένωση θα πρέπει να εξακολουθήσει να χορηγεί κεφάλαια στα κράτη μέλη κατά τρόπο διαρκή και αναλογικό, για την αντιμετώπιση κάθε κοινωνικού και γεωγραφικού χάσματος όσον αφορά την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα και υποδομές, καθώς και για την εξασφάλιση της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων.

4.4 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει επίσης ότι η ανάγκη να υπάρχουν κατάλληλα, σύγχρονα, ευέλικτα, βιώσιμα και προσβάσιμα (ιδίως σε άτομα με αναπηρία) δίκτυα υποδομών δεν μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνο με χρηματικούς όρους· οι εν λόγω επενδύσεις είναι επίσης εξαιρετικής σημασίας από τη σκοπιά της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, καθώς και της προστασίας του περιβάλλοντος, παράγοντες τους οποίους πρέπει να λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή κατά την επιλογή έργων προς συγχρηματοδότηση.

4.5 Οι επενδύσεις υποδομών διαθέτουν και σημαντικές ενωσιακές και εθνικές πτυχές ασφαλείας που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των έργων και την έναρξη των διαδικασιών έγκρισής τους. Αποτελούν προϋποθέσεις για τη φυσική ολοκλήρωση της ένταξης στην Ένωση των «νήσων» που εξακολουθούν να υφίστανται.

4.6 Όσο σημαντική και να είναι η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης (ύψους 50 δισεκατομμυρίων ευρώ), δεν αντιπροσωπεύει παρά ένα μικρό τμήμα των αναγκών για επενδύσεις που έχει καταγράψει η Επιτροπή.

4.7 Σε κάθε περίπτωση, τις περισσότερες επενδύσεις θα πρέπει να τις παρέχουν τα κράτη μέλη και οι ιδιώτες επενδυτές, ενώ η οικονομική συνεισφορά της Ένωσης πρέπει να χρησιμεύσει ως κεφάλαιο αρχικής ώθησης το οποίο θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις αγορές να επενδύσουν περισσότερο.

4.8 Ωστόσο, τα δημοσιονομικά προβλήματα και η απαραίτητη εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών οδηγούν τα περισσότερα κράτη μέλη στο να εξετάσουν την περιστολή ή και την αναστολή των επενδυτικών προγραμμάτων τους, κάτι που πρόκειται σίγουρα να επηρεάσει αρνητικά τη ροή των επενδύσεων από ιδιωτικές πηγές.

4.9 Οι στόχοι που αφορούν τη διασύνδεση των δικτύων υποδομών θα επιτευχθούν μόνο αν οι χρηματοδοτικοί πόροι της ΕΕ συνδυαστούν με δημόσιες εθνικές και τοπικές χρηματοδοτήσεις, καθώς και με ιδιωτικές χρηματοδοτήσεις.

4.10 Οι επενδύσεις σε υποδομές θα πρέπει να συμβάλουν με θετικό τρόπο στη μετάβαση προς μια οικονομία και μια κοινωνία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

4.11 Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής να ενσωματώσει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ιδίως στον τομέα της αλλαγής του κλίματος, στα προγράμματα της Ένωσης και να αφιερώσει τουλάχιστον 20% του προϋπολογισμού της Ένωσης στους εν λόγω στόχους, η ΕΟΚΕ επικροτεί την προσέγγιση της Επιτροπής να χρησιμοποιήσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης για την επένδυση και την επίτευξη πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος που θα επιτρέψει την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων. Για να μειωθεί ο ρυθμιστικός κίνδυνος και το κόστος του κεφαλαίου για τους τρίτους επενδυτές που αναζητούν επενδυτικές ευκαιρίες μακροπρόθεσμα και δεδομένου ότι η συμβατική χρηματοδότηση των επενδύσεων από δημόσια κεφάλαια καθίσταται όλο και πιο δύσκολη σε αυτή την περίοδο κρίσης, η χρήση χρηματοδοτικών μέσων νέου τύπου στην ΕΕ, σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, θα αποτελέσει (με ορισμένες επιφυλάξεις - βλ. γνωμοδότηση ΤΕΝ 472) συμπληρωματική και καινοτόμο λύση για την προσέλκυση κεφαλαίων από συνταξιοδοτικά ταμεία, ασφαλιστι-

κές εταιρίες και άλλους φορείς της αγοράς κεφαλαίων που ενδιαφέρονται να επενδύσουν σε μακροπρόθεσμα ευρωπαϊκά έργα.

4.12 Αν και η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να βρει «καινοτόμες λύσεις για να κινητοποιηθεί επειγόντως μεγαλύτερο μερίδιο ιδιωτικών αποταμιεύσεων», πιστεύει ότι αυτές οι λύσεις δεν πρέπει να απευθύνονται μόνο στους μεγάλους και θεσμικούς επενδυτές, αλλά ότι θα πρέπει να διαμορφωθούν κατά τρόπον ώστε να προσελκύσουν και τους μικρούς.

4.13 Ελλείψει άλλης πιθανής λύσης, η ΕΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για την απροθυμία ή ακόμη και τις αντιρρήσεις ορισμένων κρατών μελών όσον αφορά τα ομολογιακά δάνεια για έργα υποδομής και ελπίζει ότι η πιλοτική φάση, στην οποία θα χρησιμοποιηθούν μέχρι και 230 δισεκατομμύρια ευρώ από τον τρέχοντα προϋπολογισμό της ΕΕ που προβλέπεται για την περίοδο 2012-2013, θα ενθαρρύνει τις αγορές κεφαλαίων, τα συνταξιοδοτικά ταμεία, τις ασφαλιστικές εταιρίες κ.λπ. να επενδύσουν σε μακροπρόθεσμη βάση και θα τα πείσει για τα πλεονεκτήματα των προτεινόμενων μέτρων.

Βρυξέλλες, 22 Φεβρουαρίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON